

Изработка на компост од растителни материји

Со компостирање и се овозможува на природата да го врати органскиот материјал во почвата од каде што потекнува.

Еден од начините за подобрување на квалитетните особини на почвата е употребата на компост, кој се добива од разни видови органски отпад како што се овошјето и зеленчукот кои може да бидат успешно компостирани.

Компост е темно кафеава земјена супстанца која може да се направи од веќе користени органски материјали: луспи од овошје, зеленчук, суви гранчиња од дрва. Компостот може да се произведе во разни количини во домашна градина и поголеми количини на фарма на соодветно место. Една од најважните работи во производството на компост е селекцијата – одделување на суровини.

Несозреаниот компост може да ги оштети растенијата, бидејќи тој продолжува да се распаѓа во почвата откако ќе се внесе во неа. Ако се употребат во поголеми количини вештачки ѓубрива можат да предизвикаат и негативни ефекти врз почвата, човекот, и животната средина бидејќи нивното потекло е хемиско.

Компостот во пракса се подготвува на тој начин што на однапред одредено место се поставува 10 см растителен материјал - иситнети гранчиња, 10 см растителен материјал - суви лисја, слој од 10 см свежо покосена трева, отпадоци од зеленчук, слој од 5-7 см земја за да се обезбеди присуство на микро организми и да се поттикне процесот на распаѓање и сето тоа се покрива со јутена вреќа. За да се одвива компостирањето правилно неопходна е одредена влажност и топлина. Редовно на 7 до 10 дена се промешува содржината за да се обезбеди рамномерно распаѓање на целата маса. Растителниот материјал треба да се распадне за 3-6-12 месеци во зависност од органските отпадоци и условите за компостирање, при што треба да се добие зрел компост (растресит со темно кафеава боја и пријатен мирис на шумска земја). Компостот може да се употреби рамномерно растурен низ градината или распореден во бразди.

Придобивки од компостирањето:

Економски: 1/3 од домашниот отпад може да се употреби за компостирање, со што се намалува количината на отпад.

Еколошки: органскиот материјал се враќа од каде што потекнува со што се подобрува квалитетот на почвата.

Материјал за компостирање:

Зелени материјали: овошје, зеленчук, покосена трева.

Кафеави материјали: суви лисја, ситни гранчиња.

Материјали кои не смеат да се компостираат:

Растителни масти, машински масла, месо, стакло, метал, пластика и коски.

Викторија Бузлевска

PE Ресен